

Verzorging van de sondes

Arlinda Baars
Peg verpl. cze 2023

Inhoud

- 1 Mijn functie als peg verpleegkundige
- 2 Verzorging eerst week na plaatsing
- 3 Dagelijkse verzorging na de eerste week
- 4 Extra aandachtspunten
- 5 Problemen met de insteek
- 6 Anders sondes
- 7 Vragen?

1. Mijn functie als peg verpleegkundige

- Begeleiden van patiënten in voor traject en nazorg
- Beetje zorg bij de Mdl artsen weghouden
- Houd mee in de gaten of alles erom heen geregeld is
- Aanspreekpunt voor externe
- Help patiënten aan een button als ze willen.
- Aanspreekpunt bij huid of sonde problemen

2. Verzorging eerste week na plaatsing

- Was voor de verzorging de handen of werk met handschoenen.
- Er zijn na de ingreep antibacteriële splitgazen aangebracht. Deze moeten tot 2 dagen na de ingreep blijven zitten. Wel dient de insteekopening dagelijks gecontroleerd te worden. Maak de pleister en de splitgazen voorzichtig los en controleer de insteekopening. Let hierbij op tekenen van nabloeding, huidirritatie, roodheid, zwelling en drukplekken. Is het gaasje heel erg vies, dan de reserve gazen gebruiken. Zitten in het tasje die patiënt heeft meegekregen!
- Het fixatieplaatje (driehoekje) zit zo dicht mogelijk tegen de buikwand. Dit is belangrijk voor een goede genezing van de fistelgang. Dit plaatje kan door wond vocht / lachen / niezen / hoesten / bewegen soms verplaatsen. Zet hem dan weer strakker.
- Beweeg de PEG-sonde zo min mogelijk deze week.

- Maak na 2 dagen vervolgens de insteekopening schoon. Zit er niet veel troep verschoon dan alleen de gazen, zit er veel rommel of vocht dan schoonmaken met natte gazen met kraanwater en droog deppen. En verbind de insteek met splitgaas en gaas erboven en op plak sonde op de buik vast met pleister.
- Indien nodig paracetamol gebruiken tegen de pijn: 3x daags 1000 mg via de sonde of als zetpil. Is in sommige gevallen echt noodzakelijk vooral bij PEJ
- De eerste week niet douchen, in (zwem)bad of spa: de huid mag niet verweken vanwege de wondgenezing.
- Bij koorts of pijn in de eerste 10 dagen na plaatsing is overleg met de behandelend arts of PEG-verpleegkundige noodzakelijk. Zo ook bij aanhoudende of erger wordende buikpijn. Belangrijke telefoonnummers zitten ook weer in het tasje bij het protocol.

3. Dagelijkse verzorging na eerste week.

- Was voor de verzorging de handen.
- Verwijder de oude pleisters en gazen.
- Maak het schildje los van de katheter en schuif het wat van de huid af zodat je nu goed de insteekopening kan controleren. Let hierbij op tekenen van huidirritatie, roodheid, zwelling en drukplekken.
- Maak vervolgens de insteekopening, de voor- en achterzijde van het schildje/fixatiedisk en de omliggende huid schoon met telkens een nieuw nat gemaakt gaasje. Gebruik gewoon kraanwater. U mag hem ook schoon spoelen onder de douche. Dep de huid en het schildje daarna weer goed droog met een schone handdoek of gazen.

- Na de eerste week heeft er zich een fistelkanaal gevormd tussen maag en buikwand. Het is nu belangrijk dat **1x daags de sonde 3 á 4 cm** heen en weer bewogen wordt door het fistelkanaal (**dompelen**) om te voorkomen dat de PEG-katheter vastgroeit in het slijmvlies.
Levenslang doen!
- Als de insteekopening er droog en rustig uit ziet, geen gazen en pleisters meer gebruiken zodat de huid goed kan ademen en niet week wordt. Is de insteek nog onrustig met wondvocht verbind hem dan weer met de een splitgaas en extra gaas erop.
- Trek het schildje weer terug naar de insteekopening en maak dit weer vast. Zorg ervoor dat dit niet te strak komt te zitten. De ruimte tussen de huid en het schildje mag 5 mm zijn. Het splitgaasje moet er eigenlijk tussen blijven hangen.
- Markeer eenmalig met een watervaste stift boven het schildje de katheter om te zorgen dat het schildje door iedereen weer op de juiste plek geplaatst wordt.
- Er kan nu weer gebruik gemaakt worden van de douche of het bad. En er mag gezwommen worden met de sonde.

4.Extra aandachtspunten

- De eerste 1- 2 weken vallen altijd tegen bij de patiënten, sommige veel pijn en bewegings beperking. Hou rekening hiermee.
- Het klemmetje alleen gebruiken als je dopje aan voorkant open moet draaien voor aansluiten voeding of medicatie toedienen. Rest van de tijd staat hij gewoon open! Voor behoud van de sonde!

- Een sonde altijd dagelijks blijven dompelen! Tenzij het ballon sonde is.
- Sonde doorspuiten voor en na geven voeding of medicatie!
- Ook sonde door blijven spuiten 1x daag als hij niet meer gebruikt wordt.
- Meld bij apotheek dat patiënt voortaan sonde heeft ivm medicatie aanpassing bijv vloeibaar
- Koop goede medicijn maler.
- Sonde aan lucht laten drogen.
- Koppelstukjes kunnen wel tussen door vervangen worden als daar problemen mee zijn. Bel hiervoor de PEG-verpleegkundige

5. Problemen met de insteek

Pus; stinkt vaak, gele slierten, pijn, veel vocht

Vaak Antibiotica kuur noodzakelijk

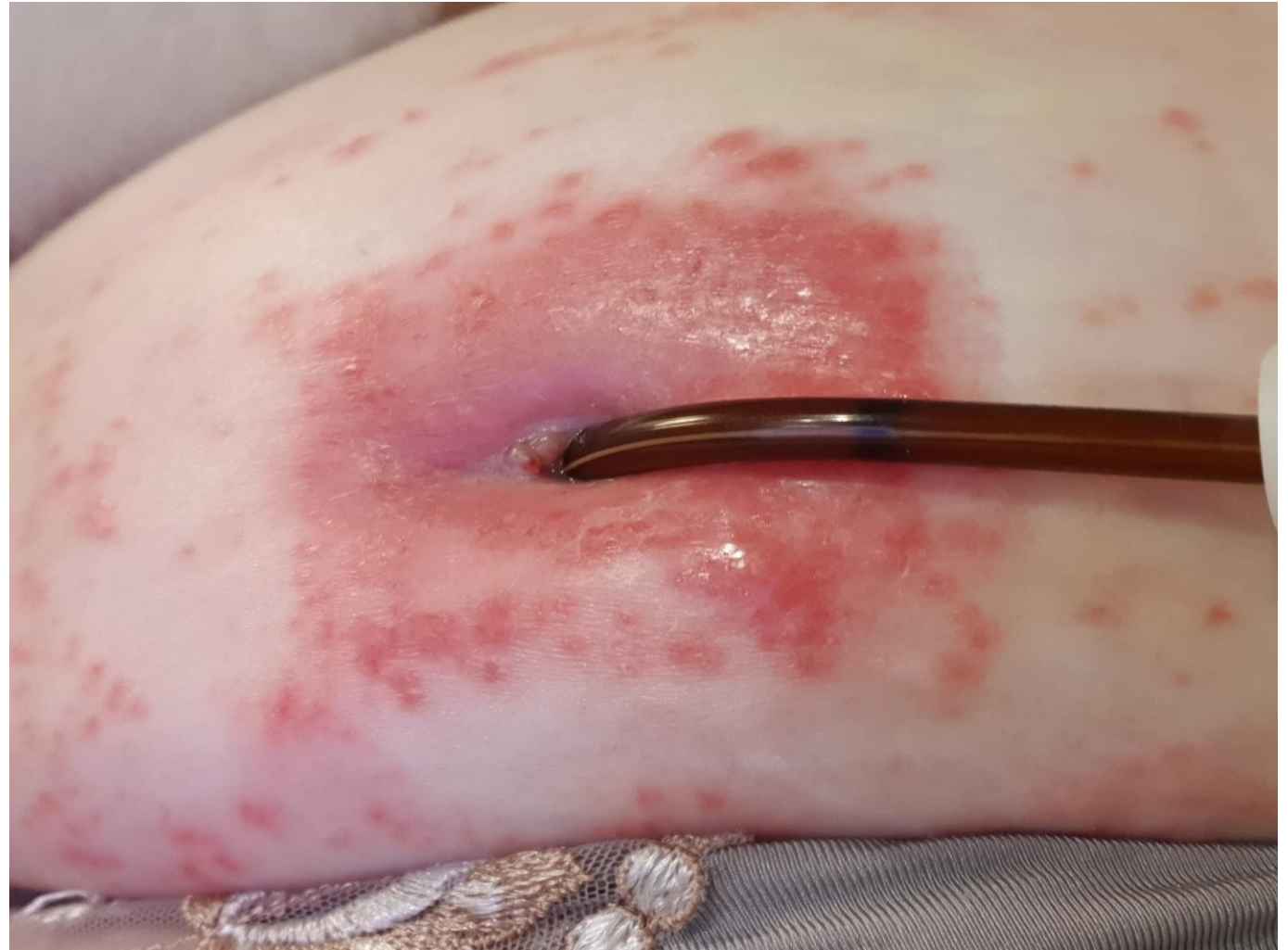

Huid irritatie

- Sudo creme
- Zinkzalf/ olie
- Barrier creme

Dagelijks goed dik erop smeren, ook niet steeds eraf poetsen, maar gewoon weer laag erover.

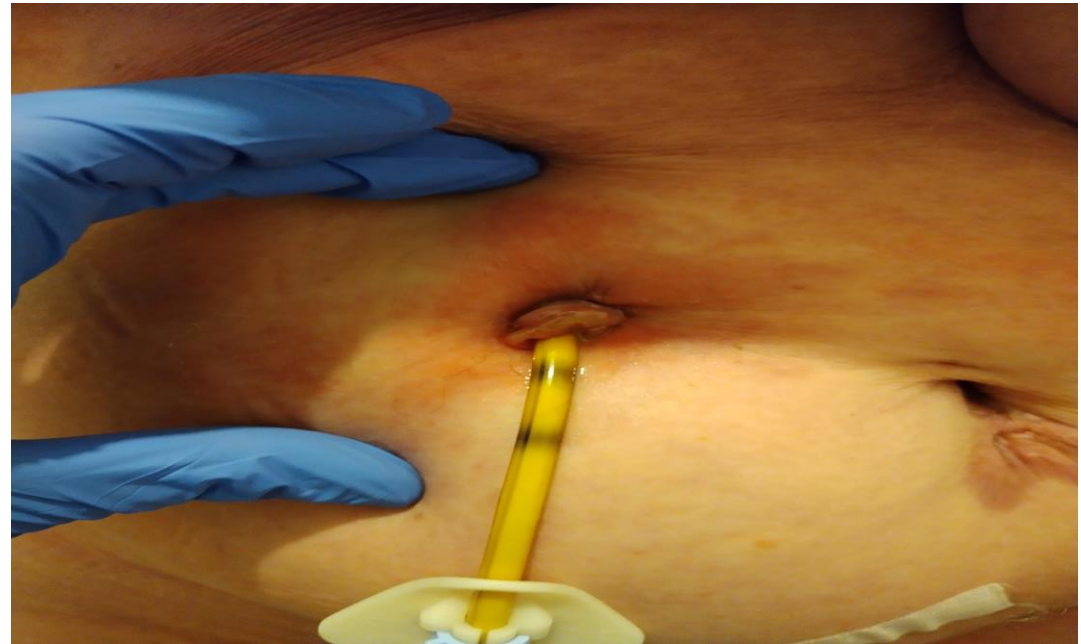

Wildvlees / granulatie weefsel

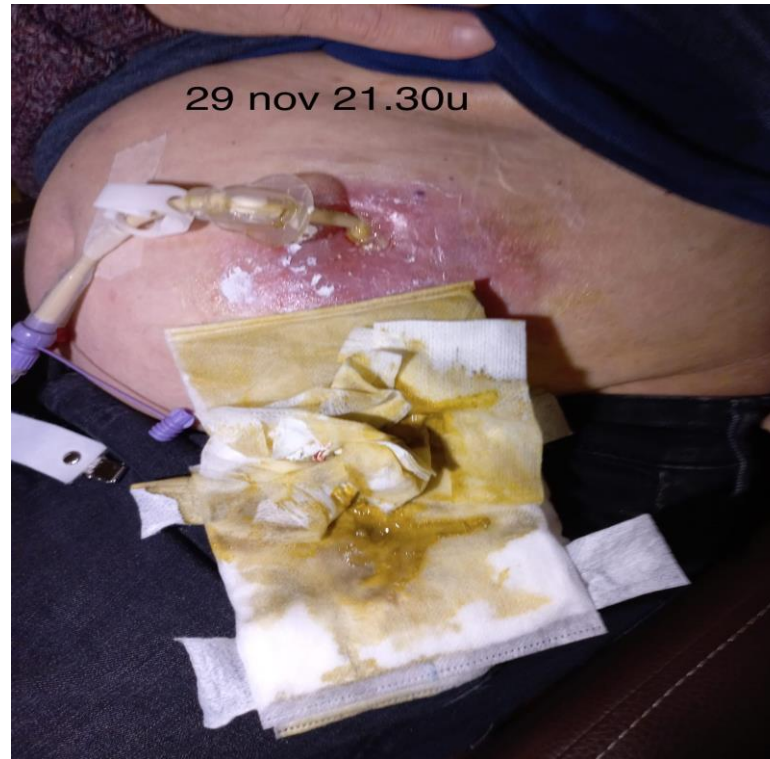
Rood, groot of klein, bloed snel, veel vocht erom heen, pijnlijk.

Behandeling; Fluticason neusspray of terra cortril oogzalf of aanstippen met zilvernitraat of niets doen.

Lastige casus.

6. Balloon sondes of Button

Ballon sonde/ replacement sonde. Na sneuvelen sonde of bij veel lekkage te proberen.

Button, bij jonge mensen/ kinderen , cosmetisch mooier, lange levens verwachting.

- Na 6-8 weken kan er button in de insteek. Indien wenselijk.
- Opmeten van de maat en bestellen bij firma
- Tijdelijke replacement sonde achter laten totdat button bij patiënt bezorgd is en dan plaats ik hem.

Vragen

Evaluatie Qr code

Evaluatie symposium PEG alle ins en outs

<https://forms.office.com/e/6yPL3PLMuS>